

Ομιλία για τον εορτασμό των 170 ετών από την ίδρυση

του Ραλλείου Γυμνασίου Θηλέων Πειραιά

Δημήτρης Καλαϊτζίδης

Αναδρομή σε μια λαμπρή ιστορία: Το Ράλλειο

Αξιότιμοι προσκεκλημένοι, αγαπητοί εκπρόσωποι της εκπαιδευτικής κοινότητας, Αγαπητοί γονείς και αγαπητές μαθήτριες, Αγαπητές απόφοιτες και φίλοι του Ραλλείου, Με αίσθημα ιδιαίτερης τιμής και συγκίνησης, βρισκόμαστε όλες και όλοι εδώ απόψε, για να γιορτάσουμε μαζί τα 170 χρόνια ζωής και προσφοράς του Ραλλείου Γυμνασίου Θηλέων Πειραιά και φυσικά και του αδελφού, Ραλλείου Γενικού Λυκείου. Η σημερινή επέτειος συμπίπτει επίσης με τα δέκα χρόνια από την οριστική μας μεταστέγαση εδώ στο κτήριο αυτό. Στα εγκαίνια του νέου σχολείου μας, είχα πει *«Εδώ θα ριζώσουμε και θα συνεχίσουμε τη λαμπρή μας πορεία. Σε ένα σταυροδρόμι της ιστορίας και της γεωγραφίας, το οποίο μετατρέπουμε σε σταυροδρόμι της παιδείας. Μιας παιδείας που ιστορικά παρέχουμε με επάρκεια, πάθος και αφοσίωση, με πλήρη συναίσθηση του καθήκοντος και της αποστολής μας»*.

Η σημερινή ημέρα αποτελεί ορόσημο όχι μόνο για το σχολείο μας, αλλά και για την ελληνική εκπαίδευση συνολικά, αφού το Ράλλειο είναι αναπόσπαστο μέρος της ιστορίας της εκπαίδευσης αλλά και του γυναικείου κινήματος της χώρας μας. Η ίδρυση του Ραλλείου το 1855 ήταν μια τολμηρή πρωτοβουλία, που ανταποκρίθηκε σε μια σημαντική ανάγκη της εποχής: την εκπαίδευση των γυναικών. Σε μια κοινωνία όπου η μόρφωση για τις γυναίκες δεν θεωρούνταν ούτε απαραίτητη ούτε δεδομένη, το Ράλλειο αποτέλεσε φάρο προόδου και ουσιαστικής χειραφέτησης. Το όραμα του Ιάκωβου Ράλλη, που δώρισε τα χρήματα για την ανέγερση του σχολείου αλλά και το πάθος όσων εργάστηκαν για να το στηρίξουν, δημιούργησαν έναν θεσμό που σφράγισε το παρελθόν, το παρόν και, είμαι σίγουρος, το μέλλον. Πρόκειται για ένα σχολείο το οποίο έχει παραμείνει πιστό στις διαχρονικές του αξίες:

- Την **πολύπλευρη μόρφωση**, που αντικατοπτρίζεται στις υψηλές επιδόσεις και τις φιλοδοξίες των μαθητριών μας.
- Την **ισότιμη αντιμετώπιση**, που διασφαλίζει ότι κάθε μαθήτρια μπορεί να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί ανεξάρτητα από το κοινωνικό ή οικονομικό της υπόβαθρο.
- Την πλήρη **αποδοχή** της διαφορετικότητας, των ιδεών και των απόψεων, αξία που καθοδηγεί και εμπνέει κάθε πτυχή της σχολικής μας ζωής.

Αυτές οι αρχές και αξίες είναι το θεμέλιο της δουλειάς μας. Από το 1855 μέχρι σήμερα, το Ράλλειο Γυμνάσιο καλλιεργεί όχι μόνο τη γνώση αλλά και το ήθος, καθώς επιδιώκουμε να παραδώσουμε στην κοινωνία νέες γυναίκες με μόρφωση, αυτοπεποίθηση, κριτική σκέψη και διάθεση να συνεισφέρουν ενεργά στην κοινωνία μέσα από τη δική τους επιτυχημένη πορεία στη ζωή.

Στην εποχή μας, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η εκπαίδευση είναι πολλές: από την ταχύτατη εξέλιξη της τεχνολογίας, την τεχνητή νοημοσύνη, την κλιματική κρίση, την κλονιζόμενη παγκοσμιοποίηση, την

αδήριτη ανάγκη για αειφορία, δηλαδή την διατήρηση ενός υγιούς και παραγωγικού περιβάλλοντος, που θα εγγυάται ικανοποιητικό επίπεδο ζωής για τις παρούσες και τις μελλοντικές γενιές.

Το Ράλλειο, δεν σταματά να εξελίσσεται και να παρακολουθεί τις εξελίξεις στο βαθμό που μπορεί ένα σχολείο να το κάνει. Στο σχολείο μας, εδώ και πολλά χρόνια, έχουμε ενσωματώσει καινοτόμες εκπαιδευτικές πρακτικές, προγράμματα βιωματικής μάθησης και αειφορίας αλλά και τεχνολογίες αιχμής. Οι μαθήτριές μας συμμετέχουν σε δράσεις που ξεπερνούν τα σύνορα της τάξης και της χώρας, όπως διαγωνισμούς ρομποτικής, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και εθελοντικές δράσεις, δημιουργώντας με τον πιο βιωματικό τρόπο το πρότυπο του ενεργού και ενημερωμένου πολίτη. Φροντίζουμε να συμπληρώνουμε το πρόγραμμα σπουδών με εξωδιδασκτικές δραστηριότητες, με διδακτικές και εκπαιδευτικές επισκέψεις, με εκπαιδευτικές εκδρομές στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, με οργάνωση της σχολικής ζωής στη βάση ομάδων εργασίας στις οποίες συμμετέχει η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητριών, με συμμετοχή σε διαγωνισμούς, σε συνέδρια και συμπόσια, με παραγωγή τέχνης μέσα στο σχολείο, με καλλιέργεια της μουσικής, με ενεργό συμμετοχή των μαθητικών κοινοτήτων και του 15μελούς στην ζωή του σχολείου, με προσπάθεια να διατηρήσουμε ένα καθαρό, ευχάριστο, ελκυστικό και φιλικό περιβάλλον μάθησης, με παροχή πληθώρας ευκαιριών για ανάπτυξη ποικίλων δεξιοτήτων από τις μαθήτριές μας και με αναγνώριση των διακρίσεων και των ταλέντων τους.

Η πορεία του Ραλλείου είναι γεμάτη στιγμές περηφάνιας. Από τις επιτυχίες των μαθητριών μας σε ακαδημαϊκό επίπεδο, έως τις συμμετοχές τους σε πολιτιστικές και κοινωνικές δράσεις, το σχολείο αυτό έχει κατορθώσει να παραμένει ανάμεσα στα πιο δραστήρια και πρωτοπόρα. Τα τελευταία μάλιστα χρόνια καταφέραμε να ενισχύσουμε την παρουσία μας με πρωτοβουλίες που συνδέουν την παράδοση με τις σύγχρονες εκπαιδευτικές ανάγκες. Δημιουργήσαμε ακόμη και εμπλουτισμένα προγράμματα σπουδών, ενισχύσαμε την τεχνολογική υποδομή του σχολείου και προωθήσαμε δράσεις που εστιάζουν στη αειφορία, την ισότητα και τη δημιουργικότητα.

Με ρώτησε μια δημοσιογράφος: υπάρχει κάποια πολύ γνωστή γυναίκα που αποφοίτησε από το σχολείο σας; Η απάντησή μου είναι πως στόχος του σχολείου είναι ασφαλώς και η αριστεία, αλλά η κύρια αποστολή του είναι να βοηθήσει τα παιδιά να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους, να αποκτήσουν δεξιότητες ζωής, να αποκτήσουν επαρκείς ικανότητες για να τα βγάλουν πέρα με τις δυσκολίες της ζωής, να οραματίζονται και να αγωνίζονται για ένα καλύτερο μέλλον, να είναι σε θέση να δημιουργήσουν μια σταθερή και ενωμένη οικογένεια και βεβαίως, να συμβάλλουν σε μια σταθερή, ευαίσθητοποιημένη και ενσυναίσθητη κοινωνία.

Φυσικά, τίποτα από όλα αυτά δεν θα ήταν εφικτό χωρίς την υποστήριξη της εκπαιδευτικής μας κοινότητας. Οι καθηγητές μας είναι οι αφανείς ήρωες της καθημερινότητας. Με αυταπάρνηση και αφοσίωση, εργάζονται για να εμπνεύσουν και να καθοδηγήσουν τις μαθήτριες μας. Είναι αυτοί που διδάσκουν όχι μόνο μαθήματα αλλά και αξίες: την αλληλεγγύη, τη δικαιοσύνη, την ενσυναίσθηση, τη συλλογικότητα και την προσπάθεια για το καλύτερο. Έχω να πω με υπερηφάνεια και συγκίνηση, ότι ούτε ένας, ούτε μία εκπαιδευτικός δεν μένει έξω από την κοινή προσπάθεια. Όλες και όλοι, πέρα από το υποχρεωτικό τους ωράριο και την τυπική διδασκαλία, προσφέρουν, αθόρυβα, με ποικίλους τρόπους στην δημιουργία του καλού σχολικού κλίματος, στην διατήρηση του φιλικού και ελκυστικού σχολικού περιβάλλοντος και στην προσφορά ποικίλων μαθησιακών εμπειριών στα κορίτσια. Είναι ελάχιστα τα σχολεία με τόσο δραστήριους και ουσιαστικούς συλλόγους διδασκόντων.

Ως διευθυντής του σχολείου, είχα την τιμή να βιώσω την καθημερινότητα αυτού του ιστορικού ιδρύματος από το 1999. Είδα μαθήτριες να μεγαλώνουν, να μαθαίνουν, να ονειρεύονται και στη συνέχεια να μας εμπιστεύονται τα δικά τους παιδιά. Είδα καθηγητές και καθηγήτριες να αφιερώνουν τη ζωή τους στη μόρφωση και στην ενδυνάμωση των παιδιών μας. Και είδα γονείς να στέκονται ακούραστοι συμπαραστάτες σε κάθε βήμα αυτής της προσπάθειας.

Σήμερα, αισθάνομαι την ανάγκη να τους ευχαριστήσω όλους και όλες από καρδιάς:

- **Τους εκπαιδευτικούς μας**, που καθημερινά προσφέρουν το καλύτερο για τις μαθήτριες. Το έργο τους δεν είναι απλώς η διδασκαλία, αλλά η έμπνευση και η καθοδήγηση των νέων γενεών (ειδικά για την εκδήλωση αυτή, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Γιάννη Παραρά, τον Μιχάλη Γκαρτζόπουλο και την Χαρά Λεμονή).
- **Τους γονείς**, που με τη στήριξή τους αποτελούν πολύτιμους συμμάχους στο έργο μας. Θα υπογραμμίσω την εξαιρετική και πάρα πολύ παραγωγική συνεργασία που έχουμε με το Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων. Τα αποτελέσματα αυτής της συνεργασίας είναι ορατά, πολύ σημαντικά και συνέβαλαν στην βελτίωση του περιβάλλοντος διδασκαλίας και μάθησης.
- **Τις μαθήτριές μας**, που με το πάθος, την αγάπη για μάθηση και τη δημιουργικότητά τους, δίνουν ζωή στο σχολείο μας. Η συμμετοχή τους στις ομάδες του Αειφόρου Σχολείου, ξεπέρασε το 85%, ποσοστό ρεκόρ.
- **Τον Δήμαρχο Πειραιά, τις Δημοτικές Υπηρεσίες και την Σχολική Επιτροπή** για την υποστήριξη της λειτουργίας του σχολείου και για την ανταπόκριση, στο μέτρο των δυνατοτήτων τους, στα αιτήματά μας. Γνωρίζουμε όλοι ότι η Παιδεία υποχρηματοδοτείται. Με την ευκαιρία να πω, ότι η γραφειοκρατία είναι πραγματικά ένα τέρας. Επί έναν και πλέον χρόνο ο αντιδήμαρχος Δημήτρης Καρύδης προσπαθεί να επιτύχει τη σύνδεση των φωτοβολταϊκών που υπάρχουν στις δύο στέγες μας, στο δίκτυο της ΔΕΗ και ακόμη δεν το κατόρθωσε. Ελπίζουμε να το πετύχει μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς.
- **Το βοηθητικό προσωπικό** του σχολείου μας, ενός μεγάλου κτηρίου, που κάνουν το καλύτερο δυνατό για την καθαριότητα και την υγιεινή, ενώ προσφέρουν και ως επιστάτες.
- **Τους δωρητές** με τη βοήθεια των οποίων συμπληρώσαμε τον κλιματισμό του 2^{ου} ορόφου.
- **Την Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πειραιά** για την καλή συνεργασία που έχουμε αναπτύξει και την εν γένει υποστήριξη του σχολείου μας.

Ας μην ξεχάσουμε, επίσης, τις γενιές αποφοίτων που πέρασαν από το Ράλλειο και άφησαν το δικό τους αποτύπωμα. Κάθε μία από αυτές είναι πρεσβευτής του σχολείου μας στην κοινωνία και ζωντανή απόδειξη της δύναμης της εκπαίδευσης. Σήμερα, ανάμεσά μας βρίσκονται αρκετές απόφοιτες του σχολείου μας.

Κυρίες και Κύριοι,

Η σημερινή επέτειος δεν είναι μόνο μια στιγμή αναστοχασμού αλλά και μια ευκαιρία να οραματιστούμε το μέλλον. Όλες οι εποχές θεωρούνται μεταβατικές και είναι μάλλον αλήθεια, αφού «Τα πάντα ρει και ουδέν μένει». Όμως η εποχή μας έχει για την εκπαίδευση και το μέλλον της κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

1. Η πανδημία άφησε πολύ μεγάλο αποτύπωμα πάνω στα παιδιά και στις οικογένειες

2. Η οικονομική κρίση δεν άφησε ανεπηρέαστη την εκπαίδευση
3. Η γρήγορη προσέγγιση του ποσοστού διαζυγίων στη χώρα με τις χώρες υψηλών ποσοστών (περίπου 40% των γάμων) έχει επιδράσει κι αυτή στο σχολείο έμμεσα αλλά σαφώς.
4. Το κινητό τηλέφωνο
5. Το ίντερνετ
6. Η Τεχνητή νοημοσύνη.

Όλα αυτά δημιουργούν ένα πρωτοφανές κοκτέιλ, του οποίου τις επιδράσεις τις αισθανόμαστε μέσα στην τάξη, στις εκδηλώσεις, στα προγράμματα που κάνουμε, στις σχέσεις μεταξύ των παιδιών, μεταξύ μας, μεταξύ εμάς και των παιδιών, μεταξύ των οικογενειών και των εκπαιδευτικών. Δεν είναι εύκολα τα πράγματα πια.

Το σχολείο περνά μια βαθιά κρίση, διότι δεν έχει την ικανότητα να προσαρμόζεται γρήγορα στις κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές. Σε σημαντικό βαθμό έχει μείνει πίσω σε περασμένες δεκαετίες. Πρέπει να κάνουμε κάτι, όλοι μαζί, για να αποσαφηνίσουμε ποιο σχολείο ανταποκρίνεται στις ανάγκες των παιδιών μας και της κοινωνίας μας, μέσα στο συγκεκριμένο ελληνικό και παγκόσμιο συγκείμενο. Πρέπει να πάρουμε απόφαση να φτιάξουμε ένα άλλο σχολείο, με διαφορετικά προγράμματα σπουδών, με διαφορετική δομή ωρολογίου προγράμματος, με διαφορετική διδακτική-μαθησιακή διαδικασία και φυσικά, με διαφορετική αρχιτεκτονική. Να φτιάξουμε, δηλαδή, ένα εντελώς καινούργιο σχολείο. Εύκολο; Καθόλου. Όμως, αν δεν τολμήσουμε, η χώρα θα οδηγηθεί στην οπισθοδρόμηση, αφού η παιδεία είναι το θεμέλιό της. Οι υπουργικές πρωτοβουλίες για σπάσιμο της μονολιθικότητας του σχολείου (Εργαστήρια Δεξιοτήτων, Δράσεις Ενεργού Πολίτη, Ειδικές Ημέρες για ποικιλία θεμάτων) κινούνται προς την σωστή κατεύθυνση, όμως χρειάζεται πιο ριζοσπαστικά μέτρα για να ξεκινήσει ο μετασχηματισμός του σχολείου. Μεγάλη συζήτηση που δεν μπορούμε να κάνουμε σήμερα.

Ως Διευθυντής αυτού του ιστορικού σχολείου αλλά και ως ταπεινός δάσκαλος, είμαι πεπεισμένος ότι το σχολείο μας θα συνεχίσει να πρωτοπορεί. Φιλοδοξία όλων μας είναι να προετοιμάσουμε τις μαθήτριάς μας για έναν κόσμο που διαρκώς μεταβάλλεται, ώστε να μπορούν να σταθούν με αυτοπεποίθηση και υπευθυνότητα ως πολίτες και κυρίως, ως γυναίκες του κόσμου. Με πίστη στις δυνατότητές τους, θέλουμε να τους δώσουμε τα εφόδια για να διεκδικήσουν το μέλλον που ονειρεύονται και δικαιούνται.

Σας καλώ, λοιπόν, να γιορτάσουμε αυτή τη σπουδαία επέτειο με χαρά και υπερηφάνεια. Ας τιμήσουμε το παρελθόν μας, ας αναλογιστούμε το παρόν μας και ας δουλέψουμε όλοι μαζί για το μέλλον του Ραλλείου. Γιατί, όπως έλεγε και ο μεγάλος ευεργέτης μας, Ιάκωβος Ράλλης: «Η εκπαίδευση είναι το μεγαλύτερο δώρο που μπορούμε να αφήσουμε στις επόμενες γενιές».

Σας ευχαριστώ όλες και όλους θερμά.